

Plan mot kränkande behandling

enligt Skollagen 14a kap §8

samt

Likabehandlingsplan

enligt Diskrimineringslagen 3 kap 16§

för

Habyskolan

2010

Innehåll

1. Bakgrund
2. Habyskolans policy/Nulägesbeskrivning
3. Delaktighet och inflytande
4. Uppföljning/Utvärdering av läsåret 2008/2009
5. Övergripande mål
6. Definitioner och begrepp
7. Förebyggande arbete
8. Att upptäcka trakasserier och kränkande behandling
9. Att utreda kränkande behandling
10. Att åtgärda trakasserier kränkande behandling
11. Skadestånd/Diskrimineringsersättning
12. Specifika mål och åtgärder för 2010
13. Habyskolans ordningsregler
14. Samverkan med sociala myndigheter

Bakgrund

”Alla barn och elever skall känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för sin egenart. Förskoleverksamheten, skolbarnomsorgen och skolan skall vara miljöer fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Inget barn skall behöva vara rädd för att gå till förskolan eller skolan. Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling) är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. Varje form av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling är otillåten och skall förhindras.”

www.skolverket.se Allmänna råd och kommentarer – För arbetet med att främja likabehandling.

Det är nolltolerans mot kränkningar i skolan. Det finns två lagar som ska skydda från kränkningar, diskriminering och trakasserier i skolan. Skollagen och diskrimineringslagen. Lagarna gäller alla [skolformer](#) som lyder under skollagen.

Bakgrunden till lagstiftningen är att flera myndigheter och organisationer, som exempelvis BRIS, uppmärksammade att kränkningar i skolan var ett stort problem.

Det finns också internationella löften som Sverige gett, och som delvis uppfylls genom den här lagstiftningen. Ett sådant löfte är att Sverige ska leva upp till kraven i [barnkonventionen](#). I artikel 36 lyfter man fram att barnen skall skyddas mot alla former av utnyttjande som kan skada barnet. I artikel 2 fastslås barnets rätt att inte bli diskriminerat och i artikel 19 klargörs att staten har en skyldighet att skydda barnet mot alla former av fysisk, psykisk och sexuella övergrepp och andra former av vanvård. Artikel 12 handlar om skyldigheten att ge barnet möjlighet att komma till tals och har särskilt samband med utredningar som rör enskilda ärenden om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Det är Barn- och elevombudet som övervakar reglerna om kränkande behandling i skollagen (14 a kapitlet) och Diskrimineringsombudsmannen som övervakar diskrimineringslagen (2008:567)

Skollagen 14 a kap och diskrimineringslagen ersätter (lagen 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (BEL). De bestämmelser som avser diskriminering i barn- och elevskyddslagen (BEL) förs över till den nya diskrimineringslagstiftningen (2009:526)

Bestämmelserna ska:

- Främja barns och elevers lika rättigheter
- Motverka diskriminering och kränkande behandling

Skollagen

Enligt 14 a kapitlet i skollagen ska den som äger skolan, om det är en kommunal skola så är det kommunen, se till att varje verksamhet (till exempel varje förskola eller skola)

- arbetar målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever
- gör allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling
- varje år gör en **plan mot kränkande behandling**. Den ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen. Planen skall innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.
- lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart skolan får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska den som äger skolan se till att varje verksamhet (till exempel förskola eller skola)

- arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, könsövergripande identitet eller uttryck etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- gör allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.
- varje år upprättar en [likabehandlingsplan](#) som innehåller en översikt över det som behövs göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever samt förebygga och förhindra trakasserier som har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder. Planen skall innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som man avser påbörja eller skall genomföras under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

2.1 Habyskolans policy

På Habyskolan tar vi starkt avstånd från alla tendenser till kränkningar. Vi har NOLLTOLERANS mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Värdegrundsarbetet och jämställdhetsarbetet genomsyrar den dagliga verksamheten. All personal arbetar aktivt och medvetet med att främja varje individs lika rätt och möjligheter. Vi anser att vi har en samsyn och ett samarbete kring det förebyggande arbetet. Fritidshemmet och skolan samarbetar med att främja likabehandling och att förebygga kränkningar. Vi är väl medvetna om hur det sätt individen bemöts på, hur de blir bedömda samt att de olika krav och förväntningar samhället ställer, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är manligt och kvinnligt. Genom vårt påbörjade genusarbete vid sidan om vårt värdegrundsarbete vill vi öka kunskaperna om och förståelsen för de olika diskrimineringsgrunderna.

*

På Habyskolan är alla lika värdefulla, lika viktiga. Vi vågar försöka, vi får många chanser. Vi får göra misstag, det är så vi lär oss. Om något är bra säger vi det. Alla får, kan och ska vara med och bestämma samt respektera besluten. Vi ska trivas och ha roligt tillsammans. Var mot andra som du vill att andra skall vara mot dig. Låt alla vara med och se till att ingen lämnas utanför. Använd ett vårdat språk mot kamrater och vuxna.

*

2.2 Habyskolan – en nulägesbeskrivning

Under det kommande året kommer vi att särskilt fokusera på att **förbättra arbetsmiljön** för eleverna genom att kontinuerligt följa upp och diskutera vad som kan förbättras i såväl bemötande som att förekomma de tillfällen och situationer, där det finns ökad risk för trakasserier och kränkande behandling. **Rutiner för detta** kommer att utarbetas under året. Tillsammans med eleverna kommer personalen att göra en beskrivning av de situationer, tillfällen och platser, där det under skoldagen finns risk för kränkande behandling

Ett **aktivt jämställdhetsarbete** liksom kunskap om hur olika faktorer sammantaget påverkar situationen är av stor vikt vid arbetet att motverka kränkningar. Olika studier visar att pojkar och flickor många gånger använder olika maktmedel och också drabbas olika. Mycket pekar på att man i förskolan och i skolan uppmärksammar pojkars kränkningar eftersom dess ofta är fysiska och därför synligare och lättare att upptäcka. Flickor använder ofta strategier som kan vara att svåra att upptäcka.

Genom att personalen fått ökad kännedom om **genusfrågor** kommer vi att synliggöra dessa och fästa stor vikt vid att uppmärksamma de normer som styr verksamheten. Genom att vara medveten om dessa strukturer kan alla, på ett mer aktivt och effektivt sätt, bedriva ett förändringsarbete. Ett viktigt led i arbetet med att förebygga kränkande behandling är att alla inom skolan, såväl barn/elever som vuxna, har en gemensam förståelse för vad de olika **diskrimineringsgrunderna** står för. En enkät kring kränkande behandling samt diskrimineringsgrunderna utformas för att ytterligare belysa detta och få information om brister och behov av mål och åtgärder på Habyskolan.

3. Delaktighet och inflytande

Det är viktigt att alla känner sig delaktiga och är medvetna om att skolan arbetar förebyggande, på ett sätt som inger respekt och tillit, vilket förhoppningsvis också innebär att alla tar ett större personligt ansvar för skol- och lärandemiljön. I arbetet med att utforma denna plan har personal, elever och föräldrar varit delaktiga på olika sätt t.ex. vid utvärdering, revidering och nulägesbeskrivning samt utformandet av nya mål inför 2010.

4. Uppföljning/Utvärdering av läsåret 2008/2009

Under hösten 2008 utformades Habyskolans plan utifrån den nya lagen som trädde i kraft 1 januari 2009. I årets utvärdering av uppsatta mål för läsåret 08/09 kan vi konstatera att vi uppnått våra mål (se bilaga 1) kring de olika diskrimineringsgrunderna och strävar efter att uppfylla dessa mål även i framtiden. Inköp av multireligiösa almanackor planeras till vårterminen 2010.

Dessutom görs en årlig utvärdering inom ramen för verksamhetens kvalitetsredovisning

5. Övergripande mål 2010

- Att skapa en trygg och välkomnande atmosfär och gemenskap i klassrummet och på skolan för att ge var och en de allra bästa förutsättningar för att lyckas.
- Att förebygga diskriminering, trakasserier och andra kränkningar.
- Att snabbt ingripa om diskriminering, trakasserier och andra kränkningar uppstår.

6. Definitioner och begrepp enligt Skolverket och gällande lagar

Definitioner och begrepp enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever och propositionen Trygghet, respekt och ansvar (prop. 2005/06:38)

Barn Den som deltar eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnomsorgen enligt skollagen.

Elev Den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen.

Personal Anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck*, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

(*könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön)

Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till diskrimineringsgrunderna. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Detta kallas **indirekt diskriminering**. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- ☐ **fysiska** (slag, knuffar)
- ☐ **verbala** (hot, svordomar, öknamn)
- ☐ **psykosociala** (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- ☐ **texter och bilder** (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, msn och meddelande på olika webbcommunities)

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barns, elevs, eller personals värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (se ovan). Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn och elever.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barn eller elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret.

Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhets utifrån uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet

Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en stark negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- och bisexuella personer.

Sexism

Negativ betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

7. Förebyggande arbete

Att främja barns och elevers lika rättigheter och förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

All personal ska medverka till att utveckla barnens/elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor **även utanför den närmaste gruppen**. En verksamhet där barn och elever upplever meningsfulla sammanhang, delaktighet och att **olikheter respekteras** lägger grunden för goda relationer och motverkar kränkningar. (Skolverkets Allmänna råd 2009)

- På Habyskolan har vi ett öppet klimat med ständig dialog.
- Tydlig information ges till elever, föräldrar och personal om mobbing och kränkande behandling samt genom utskick av skolans likabehandlingsplan under höstterminen. Information till nya F-klasser vid möte under våren.
- Återkommande punkt som tas upp vid varje utvecklingssamtal/föräldramöte där personalen informerar och håller sig informerad.
- Klassråd och regelbundna samtal.
- Minst en vuxen på skolgården varje rast.
- ”Koll” i/vid omklädningsrum före och efter idrotten.
- EQ-övningar eller liknande.
- Hemgrupper F-6
- Brevlåda- för barnens anonyma iakttagelser
- Föräldrar har ett ansvar att direkt rapportera misstanke att/om eget eller andras barn befaras fara illa.
- Klassläraren ansvarar för att eleverna i klassen är införstådda med skolans ordningsregler och tar upp dem på klassråd eller vid behov.
- Skolans ordningsregler ska också informeras hos Föräldrastyrelsen.
- Eleverna medverkar i utformandet av ordningsreglerna.
- Vi har ”Elevvärdar” från år 5-6.
- Utbildning av ”elevvärdar” (av t.ex. skolsköterska)
- Utbildning av personal t.ex. kurser.
- Gemensamma aktiviteter såsom friluftsdagar, studiebesök, skolfest, tema m.m.
- Hemlig kompis/glädjespridare

-Massage

- Sträva efter samarbete med t.ex. socialtjänst och polis på ledningsnivå.
- Främja en god arbetsmiljö genom att bidra till ett gott arbetsklimat.

8. Att upptäcka trakasserier och kränkande behandling

-Samtlig personal på skolan är skyldig att omedelbart ingripa vid upptäckt av kränkande behandling.

- Allmän uppmärksamhet och lyhördhet. Redan misstanke om att kränkningar förekommer skall uppmärksammas.
- Analys av närvarorapporterna, uppmärksamma frånvaro.
- Förvaltningens enkätmaterial
- Skolsköterskans enkät år 4.
- Vuxna ute bland barnen.
- Föräldrakontakter t.ex. vid utvecklingssamtal samt vid dagliga möten med föräldrarna särskilt i Fritidshemmet.
- Brevlåda där elever kan lägga lappar om anonyma iakttagelser.
- Kontakt/samtal med ”elevvärdar”
- Regelbundna p-konferenser med s.k. elevvård

9. Att utreda trakasserier och kränkande behandling

- Utredning skall starta så fort som möjligt efter upptäckt, med hänsyn till alla inblandade.

Handlingsplan (elev/elev)

- personal samtalar med berörda personer, är vuxna/anställda inbegripna skall rektor sköta utredningen.
- tas upp med berörda vårdnadshavare så fort som möjligt, helst samma dag.
- tas ev. upp i klassen beroende på problemets art.
- uppföljning sker kontinuerligt till dess att samtliga berörda anser att trakasserier/kränkningarna upphört
- om trakasserier/kränkningarna inte upphör, trots vidtagna åtgärder, kontaktas vårdnadshavarna igen.
- tas upp i formell elevvårdskonferens

- ☐ bedömning görs av hur allvarig kränkningen är och om anmälan till socialtjänst skall göras.
- Utredningen dokumenteras av ansvarig personal (rektor/klasslärare/skolsköterska)

Ett viktigt inslag i arbetet med att utreda och åtgärda är att tydliga åtgärdsprogram upprättas som visar på vad skolan har gjort för de inblandade parterna.

Handlingsplan(personal/elev)

- ☐ rektor informeras och samtalar med den utsatte eleven om vad som skett.
- ☐ den som kränkt eleven kallas till samtal med rektor.

Genom dessa samtal kan rektor bilda sig en egen uppfattning om vad som hänt. Om situationen är av sådan karaktär att elevens vårdnadshavare bör informeras ska detta ske skyndsamt (inom två dagar).

- ☐ efter en vecka sker ett uppföljningssamtal med alla inblandade parter.
- ☐ har kränkningarna inte upphört träffas elev, vårdnadshavare och personal för att tillsammans komma fram till lämpliga åtgärder.

Skyldigheten att utreda om någon har utsatts för trakasserier eller kränkande behandling träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för detta. Det är viktigt att den enskildes upplevelse av det inträffade är utgångspunkten för utredningen kring vad som hänt. Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att genom några frågor få händelsen klarlagd. (Skolverkets Allmänna Råd 2009)

10. Att åtgärda trakasserier och kränkande behandling

- Ansvarig personal vidtar åtgärder utifrån utredningen för såväl utsatt person som den/de som utövar kränkningen, både akut och långsiktigt.

- Åtgärder på individnivå kan vara	- återkommande stödsamtal
	- kontakt med elevhälsan
	- upprättande av åtgärdsprogram
	- kontakt med vårdnadshavare
- Åtgärder på gruppnivå kan vara	- upprättande av åtgärdsprogram
(<i>arbetslag, klass, EVT</i>)	- gruppstärkande övningar
	- etiska samtal i grupp.
- Åtgärder på organisations nivå kan vara	- åtgärdsprogram
	- kontakt med elevhälsoteamet

(kommun, familjenivå)

- kontakt med sociala myndigheter eller andra myndigheter.

- Ansvarig personal dokumenterar, följer upp och utvärderar.

11. Skadestånd/Diskrimineringsersättning

Om huvudmannen eller personalen bryter mot förbuden mot diskriminering och kränkande behandling, eller inte uppfyller skyldigheterna att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier eller kränkande behandling, kan huvudmannen för verksamheten bli skyldig att betala diskrimineringsersättning eller skadestånd till den som kränkts.

12. Specifika mål och åtgärder för 2010

Mål: Att förbättra arbetsmiljön.

Åtgärd: Kartlägga områden, tidpunkter, situationer där det finns ökad risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling .

Ansvar: Samtliga pedagoger

Mål: Utifrån ett genusperspektiv öka förståelsen för jämlikhet och jämställdhetsfrågor.

Åtgärd: Att synliggöra attityder och föreställningar, uttalade eller outtalade som genomsyrar verksamheten genom samtal, reflektion och värderingsövningar.

Ansvar: Samtliga pedagoger

Mål:	Att få ökad kännedom om elevernas trivsel och trygghet samt av deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling samt diskriminering och trakasserier som har samband med de olika diskrimineringsgrunderna.
Åtgärd:	Utforma en enkät för eleverna och utifrån resultatet få kunskaper om elevernas trivsel, trygghet och deras medvetenhet om de olika diskrimineringsgrunderna.
Ansvar:	Föräldrastyrelsen

Mål:	Att öka förståelsen för människors olika tillhörighet.
Åtgärd:	Genom samtal kring en multireligiös almanacka vill vi öka förståelsen för människors olika religioner, trosuppfattning och tillhörighet.
Ansvar:	Samtliga pedagoger

13. Habyskolans ordningsregler

- Jag kommer i tid till lektionerna
- Jag lyssnar på den som talar
- Jag räcker upp handen
- Jag låter alla som vill få vara med
- Jag är rädd om mina och andras saker
- Jag använder inga ytterkläder inomhus, ex, keps/mössa eller luva
- Jag plockar bort mina saker efter mig
- Jag använder ett vårdat språk när jag talar med andra
- Jag följer våra lekregler
- Jag är delaktig i att klassen får arbetsro

Detta gäller om reglerna inte följs

- ✓ Uppträder du olämpligt uppmanas du att ändra dig
- ✓ Hjälper inte det, kontaktar vi hemmet
- ✓ Stör du på lektioner får du gå ut från klassrummet under tillsyn av annan personal
- ✓ Läraren kan låta dig stanna kvar i skolan efter skoldagens slut, efter kontakt med vårdnadshavare
- ✓ Fortsätter du att uppträda olämpligt kommer rektor att ta upp det på elevvårdskonferensen

Skolans personal har rätt att använda nödvändigt våld (sära på elever, hålla fast elev) för att stoppa misshandel eller förstörelse. Nödvärnsrätten gäller i den akuta situationen.

(Grundskoleförordningen 6 KAP 9-10)

14. Samverkan med sociala myndigheter

Socialtjänstlagen 14 kap 1½ (utdrag) ”Myndigheten vars verksamhet berör barn och ungdom samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten är **skyldiga att genast** anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd.”

Bilaga 1

Specifika mål och åtgärder som främjar lika behandling samt förebygger och förhindrar diskriminering avseende de fem diskrimineringsgrunderna 2008/2009. Enligt Skolverkets handledning för likabehandlingsarbetet i skolan.

Grund	Mål	Åtgärder (aktiva märkbara handlingar)
Kön	<p>Nolltolerans mot alla ord som kränker och diskriminerar.</p> <p>Sträva efter att ge alla lika stort utrymme.</p> <p>Öka personalens kompetens i genusfrågor.</p>	<p>Vi vuxna reagerar alltid och omedelbart vid detta språkbruk.</p> <p>Ansvar: Alla</p> <p>Införa återkommande talrundor, där alla får komma till tals.</p> <p>Ansvar: Alla</p> <p>Bjuda in kommunens genuspedagog för utbildning av personal.</p> <p>Ansvar: Rektor</p>
Sexuell läggning	<p>Nolltolerans mot kränkande ord.</p>	<p>Att alltid och omedelbart reagera mot kränkande ord.</p> <p>Ansvar: Alla</p>
Etnisk tillhörighet	<p>Öka förståelsen för människors olika tillhörighet.</p>	<p>Köpa in en multireligiös almanacka</p> <p>Ansvar: En pedagog</p> <p>Ha en "vänskola" t ex Parkskolan eller Mariedalsskolan i Varberg.</p> <p>Ansvar: En pedagog</p> <p>Att alltid och omedelbart reagera mot kränkande ord.</p>

<p>Religion eller annan trosuppfattning</p>	<p>Öka kunskaperna om världens religioner.</p>	<p>Främmande religioner år 5-6 Bibeläventyret år 3-4 Ansvar: Alla pedagoger</p> <p>Vi arbetar med religionskunskap. Ansvar: Alla pedagoger</p>
<p>Funktionshinder</p>	<p>Alla, oavsett funktionshinder skall kunna vara delaktiga i undervisningen.</p>	<p>Pedagogisk differentiering (vi tar hänsyn till alla slag av funktionshinder)</p> <p>Vid planering anpassar vi denna efter varje barns individuella förutsättningar.</p> <p>Vi har en tydlig och öppen dialog med föräldrar kring attityder och förhållningssätt gentemot barn med funktionshinder.</p>